

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
IRKÇILIK VE AYRIMCILIĞA KARŞI KOMİSYON
AYLIK BÜLTEN
Ağustos 2025

Komisyonumuz aylık bültenlerimizle, bir önceki ayda medyada öne çıkan ırkçılık ve ayrımcılık örneklerini basın ve kamuoyu ile paylaşmayı, bu şekilde ırkçılık ve ayrımcılık konusunda bir farkındalık yaratmayı ve duyarlılığı artırmayı amaçlıyor.

Bizler, ırkçılığın sadece bir ideoloji değil, aynı zamanda toplumsal, ekonomik, siyasi, kültürel ve psikolojik alanların bütününe yansıyan bir toplumsal rejim olduğunu düşünüyoruz. Yaşadığımız coğrafyada Türk ve Sünni üstünlükçü pratikler her gün ortaya çıkıyor ve diğer etnik, dinsel grupları aşağılayan ırkçı söylemler her gün dolaşıma sokuluyor. Bu ırkçı pratikler ve söylemler sadece gündelik yaşamda değil kurumsal alanda da sürekli olarak ortaya çıkıyor. Kurumsal ırkçılık özellikle polis uygulamalarında, polis zulmünde, yargı alanında, mahkemelerde, genel olarak ceza sisteminde, ceza evlerinde, askeri alanda ve gündelik yaşamda yoğun olarak devam ediyor.

Hazırladığımız bu aylık bülten medyaya yansıyan bazı olayları kapsamakta. Bültenin yaşanan bütün olayları kapsama iddiası bulunmuyor. Bültenimizi, ırkçı pratikler ve söylemlerin burada yer alan haberlerden çok daha fazlası olduğunun farkındalığı ile hazırladığımızı giriş kısmında belirtmemiz gerektiğini düşünüyoruz.

1 Ağustos

İzmir’de Kürtçe ders veren derneğin kapısına mühür

İzmir’in Konak ilçesinde bulunan Avesta Dil ve Kültür Araştırma Derneği’nin kapısına mühür vuruldu. Ajansa Welat’ın haberine göre; polisler, önce 30 Temmuz’da “ruhsatı olmadığı” gerekçesiyle derneğe baskın düzenledi. Söz konusu baskın sonrası bugün 1 Ağustos’ta da derneğin kapısına mühür vuruldu.

Derneğin eş başkanı Ramazan Kaygısız, duruma tepki göstererek, “Barışın konuşulduğu günlerde derneğimizin kapısı mühürlendi. Aslında Kürt halkının diline, Kürtçeye mühür vuruldu” dedi. Kaygısız, “Bütün sivil toplum örgütlerinin ve insan hakları savunucularının duruma tepki göstermesi gerekir” çağrısı yaptı.

Avesta Dil ve Kültür Araştırma Derneği, 2018'den bu yana İzmir'de Kürtçe kurslar veriyor. Haftanın iki günü verilen kurslara, Türk, Arap, Fars, Kırgız ve Kazak gibi halklardan da çok sayıda kişi ilgi gösteriyor.

<https://nupel.tv/izmirde-kurtce-ders-veren-dernegin-kapisina-muhur-vuruldu/>

Öte yandan 2 Ağustos'ta CHP Diyarbakır Milletvekili Sezgin Tanrıkulu kapatma ve mühürleme kararının Rudaw televizyonunun iddia ettiği gibi CHP'li Konak Belediyesi tarafından değil, İzmir Valiliği tarafından verildiğini belirtti. Sezgin Tanrıkulu Konak Kaymakamlığı'nın belediyeye gönderdiği yazıyı paylaştı ve kapatma kararının İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Konak Kaymakamlığı'ndan geldiğini hatırlattı. Tanrıkulu'nun paylaştığı belgede, Avesta Dil ve Kültür Araştırmaları Derneği'nin 'izinsiz eğitim-öğretim faaliyeti' gerekçesiyle Valilik kararıyla kapatıldığı belirtiliyor.

<https://ilketv.com.tr/tanrikulu-avesta-dernegini-kapatma-karari-izmir-il-milli-egitim-mudurlugu-ve-konak-kaymakamligindan/>

İlber Ortaylı, Chobani kurucusu Kürt işinsanı Ulukaya'yı 'Türkiyeli' kavramı üzerinden hedef aldı

Chobani kurucusu Hamdi Ulukaya'nın Fenerbahçe ile yaptığı anlaşmanın imza töreninde, "Kıymetli Fenerbahçe ailesi, tüm Türkiyeliler ve halkımız..." sözleri tepkilere neden oldu. Bir tepki de tarihçi Prof. Dr. İlber Ortaylı'dan geldi. Ortaylı, "Size kimlik soruyorlar, kimliğinizi açık söyleyin. Türkiyeli bir üst kimlik olamaz" dedi. Ve devam etti: "Başka bir kimlik kullanmak isteyenler bu ifadeyi kullanabilirler ama bu amaçla ülke yurttaşlığının ve kimliğin adını değiştirmelerine lüzum yoktur, çünkü hakları yoktur."

<https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/turkey/0108202511>

2 Ağustos

'Mardin Müzesi Binası'nın Süryani cemaatine tahsis edilmesine tepki

Mardin Sivil Toplum Kuruluşları öncülüğünde Cumhuriyet Meydanındaki müze binası önünde toplanan grup, müze binasının Katolik Süryani cemaatine tahsis edilmesine tepki gösterdi.

[Komisyonumuzun bilgi notu: Müzenin binası 1895'te Antakya Patriği İgnatios Behnam Banni tarafından Süryani Katolik Patrikhanesi olarak yaptırılmıştır. Doğu kısmında Meryem Ana Kilisesi yer almaktadır. Uzun bir süre dini amaçlı hizmet veren yapı, daha sonraları askeri garnizon, çeşitli siyasi partilerin merkezi, kooperatif binası, sağlık ocağı ve polis karakolu olarak kullanılmıştır.]

Toplantıya Hüda Par Mardin İl Başkanı İsmail Çevik, AK Parti önceki dönem il başkanı Mehmet Ali Dünder, AK Parti Mardin İl Başkan Vekili Bülent Gözü, AK Parti Kadın Kolları Başkanı Esra Ayanoğlu Özdaş, Sağlık- Sen Mardin İl Başkanı Abdullah Saruhan, Mardin İHH Başkanı Hamdullah Aşar, DKV Mardin Başkanı Davut Baydar, oda başkanları ve sivil toplum kuruluşlarının üyeleri ve temsilcileri katıldı.

Grup adına açıklamalarda bulunan Mardin STK platformu dönem sözcüsü Necmettin Başboğa Mardin Müzesi Binası'nın boşaltılarak Katolik Süryani Cemaatine tahsis edilmesine dair teşebbüsler bulunduğunu anımsatarak, "Bu teşebbüs hem kamu yararı açısından, hem de şehrin dini, sosyal ve kültürel dokusu açısından yanlış ve sıkıntılı sonuçlara yol açacaktır. Ayrıca hukuksuz, yersiz ve gereksiz bir teşebbüstür." dedi

Başboğa, şunları kaydetti: "Mardin'de hizmet veren Meslek Kuruluşları, Oda Başkanları, Dernekler, Vakıflar ve Sivil Toplum Kuruluşları ile seçilmiş Mahalle Muhtarları olarak; Başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere ilgili ve yetkili tüm kişi ve kurumlara çağrıda bulunuyor ve sesimize kulak vermelerini bekliyoruz. Mardin Müzesinin boşaltılması ve başkalarına peşkeş çekilmesi durumunda ciddi ve büyük toplumsal huzursuzluk, kırınglık ve istenmeyen sosyo-politik sonuçlar doğurması hepimizi üzmemekte ve endişelendirmektedir. Bu yanlış ve anlamsız teşebbüsten herkesin vazgeçmesini bekliyoruz. Özetle; Mardin Müzesine ait mevcut bina Kent Müzesi olarak kalmalıdır."

<https://www.mardinlife.com/gundem/muze-binasinin-devredilmesine-tepki-gosterdiler>

8 Ağustos

Samandağ'da trafik kazası sonrası tehlikeli gerilim

Samandağ'da bir trafik kazası nedeniyle yaşanan kavga ölümle sonuçlandı. Kürt işçilerin hedef alındığı ilçede gerilim devam etti.

Hatay'ın Samandağ ilçesinde, TOKİ şantiyelerinde çalışan Kürt işçiler ile bazı ilçe sakinleri arasında 21 Temmuz'dan bu yana süren gerginlik tırmandı. 21 Temmuz'da Samandağ'ın Yeşilköy Mahallesi'nde meydana gelen trafik kazası sonrası çıkan tartışma kısa sürede kavgaya dönüştü. Olayda yaralanan Alkan Ergin, yaşamını yitirdi.

Olayın ardından ilçede tansiyon yükseldi ve Kürt işçiler ile bazı ilçe sakinleri arasında tartışmalar yeniden patlak verdi. Birçok noktada kavgaya dönüşen tartışmalar sonucunda çok sayıda kişi yaralandı, gözaltına alınan iki kişi tutuklandı. Bunun üzerine Kürt işçilerin şantiyelerden çıkması da yasaklandı.

Söz konusu gerginlik, sanal medyada Kürtleri hedef alan ırkçı paylaşımlarla derinleştiriliyor. Ayrıca Kürt işçilerin çalıştığı şantiyeler asker ve polis ablukasına alındı.

<https://mezopotamyajansi43.com/tum-haberler/content/view/284029>

Zafer Partisi Genel Başkanı'nın Samandağ açıklaması

Ümit Özdağ Samandağ'da Kürtlere karşı ırkçı saldırılar üzerine resmi X hesabından şu paylaşımı yaptı: "Hatay Samandağ'ında Samandağlılar ile TOKİ inşaatlarında çalıştığı ifade edilen DEM'liler arasında çatışmalar çıktığı, ölü ve yaralıların olduğu ifade ediliyor. Provokatörlerin Kürdistan'ın sınırları Hatay'a dayandı sloganı ile halkı tahrik ettiği ileri sürülüyor. Yarın DEM heyeti Samandağ'ını ziyaret edecek. Samandağ'ından Hatay il başkanımızı arayan bazı kişiler Zafer Partisi il yönetimini destek için yarın Samandağ'ına davet etmişler. Zafer Partisi yetkilileri gelişmeleri an ve an izlemekle beraber DEM heyetinin ziyareti sırasında Samandağ'ında provokasyonlara imkan vermemek için bulunmayacak. Devlet görevlilerini Hatay'da tehlikeli oyun oynamak isteyenleri engellemeye davet ediyoruz."

<https://x.com/umitozdog/status/1953923800443089348>

Avukattan Samandağ'da yaşananlar üzerine ırkçı açıklama

Av. Anıl Cevahir Can Hatay Sovtna Gazetesi'nde yayınlanan açıklamasında aynen şu sözcükleri kullandı: "İlçemizde son günlerde yaşanan şiddet içerikli olayların yaşanmasını bu ilçede yaşayan bir birey olarak istemediğim gibi ilçemizde yaşayan hiç kimsenin de bu olayların yaşanmasını tasvip etmediği aşıkardır. Ancak bir kardeşimizin katledilmesinden sonra herkesin eskisi gibi sağ duyulu olmasını beklemek biraz zor bir süreçtir şöyle ki: Koloni halinde gezen, eğitimsiz ve de nasıl konuşacağını bilmeyen vasıfsız işçilerin bazen market alışverişlerinde, bazen esnaf alışverişlerinde, bazen de doğup büyüdüğü yerden farklı olarak farklı bir giyim tarzıyla karşılaştığında sergilediği hayvansal hareketler toplumu gerebilmekte ve de ister istemez şiddet boyutuna ulaşabilmektedir. Eğitimsiz ve kalifiye olmayan bu iş gücünü emekçi olarak tabir etmek emek hareketine saygısızlıktır. İnsani reflekslerle yapılan uyarıları dikkate almayarak, ben şuralıyım veya ben buralıyım egosuyla kendince kendini ezdirmeyen bu guruhun nereli olursa olsun Samandağ halkı arasında barınma şansı yoktur. Siz emekçisiniz ve hayvanca hareketler yapmayın uyarısının karşılık bulması bence biraz zordur çünkü eğitimsiz bir insana, bir cahile laf anlatmak atomu parçalamak gibidir. Çalıştıkları şantiyede yapılan usulsüzlüğü maaşını aldığı sürece gizleyen ancak maaşını alamayınca "Bu evler sahte" diye uyarın bir kişiyi emekçi olarak nitelendirmek mantıksız bir tutumdur. Bu ilçe farklı yerlerden çoğu eğitilmiş kişiyi misafir etmiş ve kardeşçe yaşamaya alışmış bir ilçedir. Ama ahır kültürü almış, nasıl yürüyeceğini bilmeyen ve sürü psikolojisiyle hareket eden sözde emekçilere katlanmak zorunda değildir. Bir kardeşimizin katledilmesinden sonra herkese mavi boncuk dağıtmaya çalışan siyasetçileri de dinlemek zorunda değildir. İlçemiz ilk defa farklı yerlerden gelen binlerce kişiyle beraber yaşamak zorunda kalmıştır. İnsani değerlerle yaşayan herkese kapımız açıktır ancak burada doğup büyüdüğü bölgenin sistemini, ahlakını, yürüyüşünü, kabalığını sergileyen hiç kimseye de tahammülü kalmamıştır. Saygılarımla."

<https://www.facebook.com/anilcevahir>

Komisyonumuzun yaptığı açıklamada da yaşananların bazı gözden kaçan yanlarına dikkat çekilmiştir. Sadece bu bölümlerden örnekler: “Yaşanan bu olayın ardından, ilçede Kürtlere karşı düşmanlık tırmanmış; bazı kişilerin ‘Kürdistan sınırı Hatay’a dayandı’ sloganı atarak Kürt işçileri hedef gösterdiği, bu tahriklerin ardından yüzlerce kişinin olay yerine toplanarak işçilere saldırdığı haberlerde yer almıştır. Saldırıları 9 Ağustos günü de devam etmiştir. ... Günler öncesinden sosyal medya ve WhatsApp grupları üzerinden yürütülen hedef göstermeler, kışkırtıcı sloganlar ve basın linç çağrılarını besleyen provokatif dili, olayın zeminini hazırlamıştır. Kürt işçiler şantiyelerde mahsur bırakılmış, baskı altına alınarak fiilen sokağa çıkma yasağına maruz kalmışlardır.

https://x.com/irkciliga_karsi/status/1959976831488012725

9 Ağustos

Göç İdaresi Çatalca GGM’de bir kadının intihar ettiğini doğruladı

Çatalca İnceğiz’deki Geri Gönderme Merkezi’nde (GGM) bir kadın çarşafı kendisini asarak intihar etti. İki kişinin daha intihar teşebbüsünde bulunduğu iddia edildi. Göç İdaresi Başkanlığı, "Olay akabinde güvenlik kamerası dahil delillerin muhafazası için tüm önlemler alınmıştır. Konunun bütün yönleriyle aydınlatılması için adli ve idari soruşturma başlatılmıştır" şeklinde açıklama yaptı.

Avukatlar aracılığıyla kamuoyuna yansıyan bu iddiaların ardından, merkezdeki yabancılara telefon izni verilmediği, bu yasağın gece saatlerinde ailelerini arama yoluyla aşıldığı belirtildi.

İddiaya göre olaydan sonra göç idaresi memurları aynı yerde gözetim altında olanlardan, mağdur hakkında psikolojik sorunları olduğu ve GGM’nin olayda kusuru olmadığı şeklinde beyanda bulundukları bir kağıda imzaları alındı.

Durumu müvekkillerinden öğrenen avukatlar, “Çatalca İnceğiz’de bulunan müvekkilimiz, merkezde kalan Afgan bir kadının oradaki baskılardan dolayı banyoda çarşafı kendisini asarak intihar ettiğini ve diğer yabancılara da maalesef buna şahit olduğunu ifade etti. Olay nedeniyle telefon izinleri kısıtlanmış ancak gece ailelerini arayabilmişler” diye konuştu.

Geçtiğimiz aylarda Çatalca GGM’de kalan kadınlar, “Bize yardım edin, kadına şiddete hayır, biz katil değiliz” sloganlarıyla isyan etmişti. Tanıkların ifadelerine göre, bu bağırışların ardından merkeze yaklaşık 15 çevik kuvvet polisi cop ve kalkanlarla girmişti. Kadınlar, gördükleri şiddeti protesto etmek için demir parmaklıklara vurmuştu. Avukatların müvekkillerinden aktardıkları bilgilere göre, sınır dışı etme evrakını imzalamak için baskı yapıldığı, merkezde sürekli şiddet uygulandığı ve kaba muameleye itiraz edenlerin yemek, yatak ve sabun gibi temel ihtiyaçlardan mahrum bırakılarak

cezalandırıldığı belirtilmişti. Ayrıca göçmen kadınların birbiriyle iletişim kurmasının engellendiği de iddia edilmişti.

<https://serbestiyet.com/featured/catalca-ggmde-yeni-intihar-vakasi-bir-kadinin-intihar-ettigi-ve-iki-kisinin-de-intihar-tesebbusunde-bulundugu-iddia-edildi-215535/>

Bu haberler üzerine İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi 15 Ağustos'ta söz konusu GGM'ye bir ziyarette bulunmuş, şu bilgileri vermiştir: "Söz konusu ölüm olayının ardından merkezde tutulan kadınlarla yaptığımız görüşmelerde, kadınların birçoğunun, ülkelerine gönderildikleri takdirde ağır cezalara ya da hayati tehlikelere maruz kalma riski taşıdığı, bu kadınların sık sık sınır dışı edilme tehdidiyle psikolojik baskıya ve onuru ile bağdaşmayan muameleye maruz kaldıkları belirtilmiştir. Ayrıca, bazı kamu görevlilerinin fiziksel şiddet uyguladığına dair iddialar tarafımıza iletilmiştir. Bu olayın üzerinden henüz bir hafta geçmişken, aynı merkezde tutulan başka bir kadının intihar girişiminde bulunduğu dair bilgiler tarafımıza ulaşmıştır. Ancak bu kadının hayatta olup olmadığına ya da sağlık durumuna ilişkin herhangi bir bilgiye ulaşmak şu an için mümkün olmamıştır. Geri Gönderme Merkezlerinde hafta içi mesai saatleri dışında görüşme yapılamaması, sivil toplumun denetimine kapalı olmaları, avukat görüşmelerine getirilen engeller hak ihlallerine zemin hazırlamaktadır." İHD İstanbul şubesi ardından yetkili kurumlara konuyla ilgili taleplerini açıklamıştır: "15.08.2025 tarihinde gerçekleşen intihar girişimine dair iddiaların, kadının sağlık durumu başta olmak üzere, İçişleri Bakanlığı ve İstanbul Valiliği tarafından kamuoyuna şeffaf biçimde açıklanmasını; insanlık onuru ile bağdaşmayan tutulma koşullarına ve uygulamalara son verilmesini; GGM'de tutulan kadınlara psikolojik ve fiziksel şiddet uyguladığı iddia edilen kamu görevlilerinin tespit edilerek haklarında etkin soruşturma başlatılmasını; Geri Gönderme Merkezlerinin, bağımsız sivil toplum örgütlerinin denetimine açılmasını; GGM'lerde haftanın her günü ve günün her saati olmak üzere avukat görüşmesi yapılabilmesinin önündeki tüm engellerin kaldırılmasını talep ediyoruz."

<https://x.com/ihdistanbul/status/1956457656551444632?t=f9OdOnwrSGL7A7kn-tTwHQ&s=03>

10 Ağustos

Mersin'de Kürt aileye Kürtçe konuştukları için sopa ve küreklerle saldırıldı

10 Ağustos 2025 tarihinde Mersin ili Çamlıyayla ilçesinde yaşanan ve faillerin serbest bırakıldığı ırkçı saldırı birçok haberde yer aldı.

İnsan Hakları Derneği İrkçılık ve Ayrımcılığa Karşı Komisyon 12 Ağustos tarihinde yaptığı açıklamayla olayı bütün ayrıntılarıyla duyurdu. Buna göre: Aralarında 10 çocuğun da bulunduğu, Batman ve Adıyamanlı akraba olan 17 kişilik iki Kürt aile, Saklı Cennet mevkiinde piknik yaptıktan sonra dönüş yolunda ırkçı saldırıya maruz kaldı.

Yol kenarında park halindeki bir aracın yanında bulunan 5-6 kişilik grup, sürücü Sinan Nazlı'ya dur işareti yapmış; aracın durmasıyla birlikte “o... çocuğu, yavaş gitsene” şeklinde hakaretlerde bulunmuş ve aracın kapılarını açarak Hakan Nazlı, Sinan Nazlı, Sabiha Nazlı (66 yaşında), Dilan Nazlı ve Fatma Avcıl'a saldırmıştır.

Türkçe bilmeyen 66 yaşındaki Sabiha Nazlı, Kürtçe “Ji bo Xwede, ji bo Muhammed, bisekinin!” (“Allah, Muhammed aşkına durun”) demiş; saldırganlar ise, “Burası Türkiye Cumhuriyeti, sen nasıl Kürtçe konuşursun!” diyerek kadına şiddet uygulamıştır.

Saldırganların çağrısıyla olay yerine gelen başka kişiler de saldırıya katılmış; ailenin ikinci aracının gelmesiyle bu kez Şenol Avcıl ve Nasim Nazlı'ya yönelmişlerdir. Aracın ön koltuğunda ağlama krizi geçiren Fatma Avcıl ve Şenol Avcıl'ın 3 aylık bebeği Ayla Avcı'yı kucağına alan Hakan Nazlı, “Bebek ağlama krizi geçiriyor, Allah aşkına durun” demesine rağmen, saldırganlar “O da Kürtlerin piçi” diyerek Hakan Nazlı'ya saldırmış ve kucağındaki 3 aylık bebeği yere fırlatmıştır.

Toplamda 30-40 kişinin dahil olduğu saldırı 30-40 dakika sürmüştür; çocukların gözleri önünde aile bireyleri ağır hakaret, tehdit ve fiziki şiddete maruz kalmıştır. Yere fırlatılan Ayla bebek olay yerinde nabzını kaybetmiş, sağlık ekiplerinin müdahalesi ile yeniden hayata döndürülmüştür. Kafasına aldığı darbeler sonucu Nasim Nazlı beyin kanaması geçirmiştir. Hâlâ yoğun bakımda tedavisi süren Nasim Nazlı'nın hayati tehlikesi devam etmektedir.

Saldırı sırasında hamile olan ve “hamileyim karnıma vurmayın” diye haykıran kadının karnına tekmeler atılmış, hastaneye kaldırılan kadına acil sezaryen ameliyatı ile erken doğum yaptırılmış, bebek yoğun bakıma alınmıştır. Tüm failer 12 Ağustos'ta serbest bırakılmıştır.

https://x.com/irkciliga_karsi/status/1955226424559743241

13 Ağustos

Çocuğa şiddet uygulayan uzman çavuş serbest bırakıldı

Hakkari Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü bahçesinde, bir çocuğun bisiklet sürerken, uzman çavuşun eşine çarptığı iddia edildi. Bunun üzerine uzman çavuş İbrahim Sarı, çocuğa şiddet uyguladı. İbrahim Sarı, olay sonrası akşam saatlerinde gözaltına alındı. Sabah saatlerinde mahkemeye çıkarılan uzman çavuş, hakkında verilen adli kontrol ve yurt dışı çıkış yasağı kararıyla serbest bırakıldı.

Uzman çavuşun şiddeti sonucunda kolu kırılan çocuk, götürüldüğü hastanede ameliyata alındı. Çocuğun koluna platin takıldığı belirtildi.

<https://yeniyaşamgazetesi9.com/cocuga-siddet-uygulayan-uzman-cavus-serbest-birakildi/>

14 Ağustos

Sokak röportajında ‘Atatürk Ermeni’ dediği için darp edildi

Arif Kocabıyık'ın sahibi olduğu İlave TV isimli YouTube kanalından yayınlanan sokak röportajında, bir vatandaş “Atatürk Ermeni” sözleri gerekçesiyle çok sayıda kişi tarafından şiddet ve saldırıya uğradı.

Sokak röportajında bir vatandaş, "Millet sıkıştığı zaman gidiliyor camilerde miting yapılıyor. Kabe'lere gidiliyor. Bu nasıl oluyor?" diye sordu. Başka bir vatandaş da, "Anıtkabir'e bir sürü masraf harcıyoruz." sözleriyle yanıt verdi.

Ardından Arif Kocabıyık araya girerek, "Harcayacaksın tabi. Ülkenin kurucusu” sözlerini kullandı. Soruya yanıt veren vatandaş, "Neyin kurucusu? Neyi yapmış?" dedi. Arif Kocabıyık "Ermeni olmanı engellemiş" şeklinde cevap verdi. Vatandaş: "Kendisi Ermeni zaten." Arif Kocabıyık: "Kim Ermeni?" Vatandaş: "Kendisi Ermeni." Arif Kocabıyık: "Ağzını topla.”

Bunun ardından çevredeki kişiler ve Arif Kocabıyık, diyaloga giren vatandaşa fiziksel şiddet uyguladı. Caddeden geçen yurttaşların da saldırısı ve şiddetine uğrayan vatandaş linç girişimine uğradı. Arif Kocabıyık, Youtube hesabından röportajı, “ATATÜRK'E ERMENİ DEDİ TOKADI YEDİ!” başlığı ile paylaştı.

<https://www.agos.com.tr/tr/yazi/35465/sokak-roportajinda-ataturk-ermeni-dedigi-icin-darp-edildi>

15 Ağustos

Diyanet İşleri Başkanlığı 8 dilin arasında Kürtçeye yer vermedi

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın internet sitesinde 8 dilde Cuma hutbesine yer verilirken Kürtçe hutbe bulunmuyor.

Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün internet sitesinde yer alan hutbe yayınları sayfasında Türkçe, Arapça, İngilizce, Rusça, Almanca, İspanyolca, Fransızca ve İtalyanca dillerinde Cuma hutbeleri bulunuyor. Ancak Cuma hutbelerinin Kürtçe yapılmaması ve dil seçenekleri arasında Kürtçenin yer almaması dikkat çekiyor.

<https://krdnews.org/diyanet-isleri-bakanligi-8-dilin-arasinda-kurtceye-yer-vermedi>

16 Ağustos

Deprem kentlerinde Hristiyan ve Musevi ibadethanelerinin birçoğu yıkık durumda

Çok sayıda Hristiyan'ın yaşamını yitirdiği Hatay'da, onlarca kilise ve sinagog yıkıldı, taşıdığı tarihi değer ve miras da yok olma tehlikesi ile karşı karşıya. Yazı dizisinin bu bölümünde büyük bir yıkım yaşanan Hatay'ın Kırıkhan, İskenderun, Samandağ ve Antakya ilçelerindeki Ermeni ve Rum Ortodoks altı kilise ile bir sinagogun güncel durumu ele alınıyor. Söz konusu ibadethanelerin çoğunun onarımı ve restorasyonu için yetkili birimlerin hâlâ onayı bekleniyor.

<https://www.agos.com.tr/tr/yazi/35457/yikintilar-arasinda-inanclar-1>

Sümela manastırında Meryem Ana yortusu için yine 15 Ağustos yerine 23 Ağustos'a izin verildi

Agos'un konuyla ilgili haberi şöyle: "Sümela'da Meryem Ana'nın Göğe Yükseliş Yortusu 23 Ağustos'ta yapılabilecek. Rum Kilisesi yortuyu yıllardır 15 Ağustos'ta kutluyor ancak Trabzon'daki milliyetçi grupların karşı çıkmaları nedeniyle resmi makamlar son zamanlarda bu tarihte ayin yapılmasına yönelik Patrikhane'nin başvurularını yanıtsız bırakıyor. Bu yılki ayini Kırklareli Metropoliti yönetecek, Ekümenik Patrik Bartholomeos ise doğum yeri olan Gökçeada'da (İmroz) olacak. Resmi makamlar geçen yıl olduğu gibi bu yıl da 23 Ağustos, yani bir hafta sonrası için ayin izni verdi."

<https://x.com/AGOSgazetesi/status/1956679084848636155?t=kPdyK0gWhfj-Osn7knXeMQ&s=03>

Kürtçe yayın yapan yayınlara erişim engeli

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'nin verdiği habere göre Kürtçe yayın yapan ilk ajans olma özelliğine sahip @ajansawelat ve haftalık Kürtçe gazete @rojname_xwebun'un Instagram hesabı BTK'nin istemi doğrultusunda erişime kapatıldı.

Yeni Yaşam Gazetesi'nin Instagram hesabına da bugün erişim engeli getirilmişti.

<https://x.com/DFGDernegi/status/1956694832304345144?t=o0C6-6ic6Pu8NO5YXxDFlw&s=03>

18 Ağustos

Etkin Haber Ajansı'nın X hesabı erişime engellendi

Etkin Haber Ajansı'nın (ETHA) X hesabı @etkinhbrajansi, millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması gerekçesiyle Türkiye'de erişime engellendi.

ETHA'nın X/Twitter hesabı bugüne kadar en az 14 kez erişime engellendi.

<https://x.com/FreeWebTurkey/status/1957464802910945289?t=9DoePhC7ySLbSJ9VxxgKw&s=03>

Adana Kürkçüler Cezaevi'nde işkence ve ağır baskı

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği üyesi avukatlar ziyaret ettikleri Adana Kürkçüler ve Suluca Cezaevleri'ne ilişkin bulgularını paylaştılar: “Bu cezaevlerinde adalet ve hukuk dışında su yok. Ciddi bir su ve hijyen sorunu yaşanıyor. Bandrollü olmasına rağmen içinde ‘Kürt, Kürdistan ve gerilla’ kelimeleri geçtiği için mahpuslara gönderilen kitaplar cezaevine alınmıyor. (Mevzuatta yeri yok ama ırkçılıkta var.)

Kürkçüler Cezaevi'nde mahpuslar, mevzuatta olmamasına rağmen cezaevi idarecilerinin keyfi kararlarıyla dava dosyalarının içeriğine, gerekçesine göre ayrıştırılıyor. Ağız içi arama işkencesi nedeniyle mahpuslar hastaneye gidemiyor, tedaviye erişemiyor.”

<https://x.com/avalibozan/status/1957451974171087013?t=AxssTfOSQk4BEIhVbu7pQQ&s=03>

20 Agustos

Munzur Gözeleri'nin girişine mescit açıldı

Alevi toplumunun kutsallarına dönük müdahaleler devam ediyor. Dersim'in Ovacık ilçesine bağlı Ziyaret köyünde bulunan ve Alevi toplumunun önemli ziyaretgahlarından biri olan Munzur Gözeleri'ne dönük saldırı devam ediyor.

“Kültür turları” kapsamında turizm objesi haline getirilmek istenen Munzur Gözeleri'ne müdahaleye bir yenisi daha eklendi.

Yurttaşların önemli bir kısmı mescidin açılmasından kaygı duyuyor. Nüfusunun tamamı Alevi olan bir bölgede, kutsal kabul edilen mekânın hemen yakınında mescit açılmasını doğru bulmayan yurttaşlar, yapılanı asimilasyon politikalarının bir parçası olarak değerlendiriyor.

Yurttaşların bu düşüncesini pekiştiren yaklaşımın arkasında tarihsel deneyimlerin de payı var. 12 Eylül darbesi sonrasında devlet tarafından Ziyaret köyüne cami yapılmış, imam atanmıştı. Her ne kadar cami ibadete açık olmasa da, bu tür uygulamaların Alevi toplumunun rızası dışında bir yapılması nedeniyle yıllarca Aleviliği yok sayan, inanç merkezlerini kabul etmeyen, dergahlarını işgal eden ‘devlet aklı’nın bir yansıması olarak yorumlanıyor.

<https://pirha.org/alevi-toplumunun-kutsallarina-bir-mudahale-daha-munzur-gozeleri-girisine-mescit-acildi-485299.html/20/08/2025/>

Komisyonunda Barış Annesi'nin Kürtçe konuşması engellendi

Milli Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu'nun 5'inci toplantısının ilk oturumunda Barış Annesi Rebia Kıran, sözlerine Kürtçe başlarken, uyarılar üzerine Türkçe devam etti. Rebia Kıran, "Kim bu barışa vesile oluyorsa hürmetimiz, selamlarımız onlarıdır. Bu barış sözü eğer Sayın Öcalan'dan çıkmış ise biz Barış Anneleri olarak bu barışı destekliyoruz. Bu ülkede hak, hukuk, adalet olsaydı çocuklar dağa çıkmazdı. Gerillalar neye dayanarak Türkiye'ye gelecek? Acaba hangi şartla Türkiye'ye gelecekler? Onları cezaevine tıkacaklar, 30 sene ceza verecekler. Böyle barış olmaz. Onlar da gelsin siyaset yapsın." dedi.

<https://artigercek.com/politika/cumartesi-anneleri-komisyonunda-konusuyor-komisyonun-samimi-olduguna-inanmak-istiyorum-337791h>

24 Ağustos

İlber Ortaylı tehcir ve iskân politikası önerdi

Prof. Dr. Ortaylı kuraklık ve su krizine karşı alınması gereken acil önlemleri sıraladı. "1. Fırat ve Dicle havzasındaki boşalan köyler Asya'daki kardeş potansiyel nüfusla doldurulmalı, 2. Uygur bölgesinin çiftçileri Türkiye'ye getirilmeli, Kırgızlar da bu topraklarda faaliyet göstermeli, 3. Çukurova'nın verimsizliğini sert mali tedbirlerle gidermeliyiz."

<https://x.com/zilan1930/status/1959605008527466573/photo/1>

26 Ağustos

Kilis'te 2 yaşındaki çocuk kuyuda ölü bulundu

Kilis'te 24 Ağustos'ta 2 yaşındaki Suriyeli Arıc Aljorukh annesiyle gittiği misafirlikte ortadan kayboldu. İddialara göre minik kız dilsiz bir akrabasıyla parka oynamaya gitti, bir daha kendisinden haber alınamadı. Kızın ailesi durumu polis ekiplerine haber verdi.

Yapılan çalışmaların sonunda kızın kaybolmasının üzerinden 24 saat geçtikten sonra mahalledeki metruk bir binanın avlusundaki su kuyusunda küçük kızın cansız bedeni bulundu. Arıc'ın cansız bedeni otopsi için morga kaldırılırken, olayla ilgili kızın dayısı gözaltına alındı. Gözaltına alınan dayı sorgusunun ardından serbest bırakılırken, çocuğun cenazesinin bulunduğu andaki davranışlarının şüpheli olması nedeniyle gözaltına alındığı öğrenildi. Küçük kızın cenazesi yapılan otopsinin ardından toprağa verilmek üzere Suriye'ye götürüldü.

Küçük kızın ölümüyle ilgili Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma devam ederken, Asayiş Şube Müdürlüğü ekiplerinin aile fertlerin ifadesine başvurduğu ve

cinayet ihtimali üzerinde durulduğu öğrenildi. Cinayet şüphelerinde, evin kapısının kapalı olması, kuyunun girişinin yerden çok yüksekte olması ve ağzının da kapalı olmasının etkili olduğu öğrenildi. Öte yandan kızın annesi Rim'in, babası Mahmut Aljorukh'nın (60) ikinci eşi olduğu öğrenildi.

<https://www.birebirhaber.net/haber-kiliste-2-yasindaki-cocuk-kuyuda-olu-bulunmustu-53090.html>

29 Ağustos

Niğde'de Kürt işçilere saldırı

Niğde'nin Bor ilçesine bağı Çukurkuyu Beldesinde domates tarlasında çalışan Urfa'nın Siverek ilçesinden giden 24 mevsimlik Kürt işçi, tarla sahibi ve yakınlarının saldırısına uğradı. İşçilerden alınan bilgiye göre, domates yüklü tırın çamura saplanması üzerine tarla sahibi Cemal Özer'e haber verilerek traktörü ile tırın çıkarılması için tarlaya gelmesi istendi. Tarlaya gelen Özer'in, hakaretlerde bulunmasının üzerine işçiler tarlayı terk ederek çadırlarına gitmek istedi.

Bunun üzerine tarla sahibi Özer ve yakınlarından oluşan 150 kişilik grup, işçilerin yolunu kesip hakaretlerde bulundu ve tarladan çıkmalarına izin verilmedi. Tartışmanın büyümesi üzerine Özer ve akrabaları, işçilere silah ve sopalarla saldırdı.

İşçilerden Orhan İdilkurt, tarla sahibi Özer'in silahlı saldırısında ağır yaralandı. İşçiler, jandarma ve sağlık ekiplerine haber vermelerine rağmen olay yerine ekiplerin gelmediğini belirterek, bunun üzerine kendi araçları ile olay yerinden uzaklaştıklarını kaydetti. Olay yerinden uzaklaştıktan bir süre sonra ambulansın geldiğini aktaran işçiler, yaralıları bu şekilde hastaneye kaldırıldığını ifade etti.

Olayın ardından başlatılan soruşturmada MHP'li Çukurkuyu Belde Belediyesi Başkanı Ahmet Halisdemir'in tutanaklara müdahale etmek isteyerek, gerçek silah yerine, tutanağın "kuru sıkı tabanca" şeklinde düzenlenmesi için baskı yaptığı öğrenildi. İşçilerin müdahalesi sonucu, saldırı gerçek silahla yaralanma olarak tutanaklara geçirildi. Devam eden soruşturmada tarla sahibi Cemal Özer gözaltına alındı.

Saldırıda ağır yaralanan Orhan İdilkurt'un ise yoğun bakımda tedavisi sürüyor.

<https://mezopotamyajansi43.com/tum-haberler/content/view/285598>

Newala Qesaba'ya yeniden imar izni

Siirt'te hem Ermeni hem de 1990'lı yıllara ait cenazelerin olduğu ve toplu mezar konumunda olan Newala Qesaba'ya (Kasaplar Deresi) kayyım yeniden imar izni verdi.

Verilen izin sonrası bölgede villa, bina yapımına başlandı. Kazılarda açığa çıkan kemikler kimseye haber verilmeden çöplere atıldı.

TMMOB Siirt: “Alan bir hafıza mekanına dönüşmeli. İnsanlık suçu işlenmemeli.”

<https://x.com/MamedogluMedine/status/1961446062490587597>

30 Ağustos

Kürtçe hutbe okumaya bir yıl tutukluluk

Şemdinlîli tanınmış din alimi Mela Silêman Sebrî (Süleyman Sabri Mavi) Kürtçe hutbe okuduğu gerekçesiyle bir yıl tutuklu kaldığı Elazığ Cezaevi’nden tahliye edildi.

<https://x.com/rudawturkce/status/1961822322735661328?s=48&t=BZXVwiiWiTst7ag-516rkQ>

Sosyal Medyada Irkçılık

Bültenimizde kamusal figür olmadıkça kişilerin sosyal medya paylaşımlarına yer vermiyorduk. Ancak sosyal medya ırkçı paylaşımların çok yoğun olduğu bir mecra haline geldi. Bu nedenle bültenimizin bu bölümünde sosyal medyada çok sayıda beğeni alan ve bu şekilde dolaşıma giren bazı ırkçı paylaşımlara dikkat çekmek istiyoruz.

12 Ağustos

NilayTR @Nillyxd hesabı:

“Am*dspor destekleyen herkes dolaylı yoldan teröristtir.”

<https://x.com/Nillyxd/status/1955271807818145952>

2 bin beğeni

17 Ağustos

Beyza @beyzahancizade hesabı: “Sahildeki parkta çingene ve Kürt çocukları saldırganlıklarıyla diğer çocukların oynamasına mani oluyor. Çingeneler giyimlerinden ve sarartılmış saçlarından belli oluyor, Kürt’ler saç tıraşlarından ve şivelerinden. Sadece onlar bağırıp çağırıp oyuncakları kıracakmış gibi oynuyor. Bu kadar ciddi bir davranış farkı varken, ben nasıl ırklarını belirtmeden bu problemi analiz edebilirim? Beni "ırkçı" yapan şey, bazı ırkların farklı davranması ve benim bunu farketmemden ibaret.”

<https://x.com/beyzahancizade/status/1957102844592419115>

40 bin beğeni

24 Ağustos

Prof. Dr. Bengi Başer @bengibaser hesabı:

Bengi Başer bu paylaşımını sildiği için kaç beğeni aldığı görüntülenemiyor.

<https://x.com/bengibaser/status/1959432781299388786/photo/1>

26 Ağustos

Milliyetçi Kavga @milliyetcikavga hesabı:

“Bugün dünya köpekler günü.”

<https://x.com/milliyetcikavga/status/1960096084492959878>

54 bin beğeni

Tarihçi Ramazan Sevinç Türk Tarih Tezleri’ni yeniden yazıyor

Tarihçi Ramazan Sevinç: "Göbeklitepe 4. Katmanında 7 bin yıllık Türk semboller bulununca kazı çalışmaları durduruldu.

Aynı şekilde Truva’nın, Türk olduğu ortaya çıktı. Truva değil Türk ova!"

Linkte videosu bulunuyor.

<https://x.com/AjansTurkic/status/1960399333159002361>

16 bin beğeni

Orhan Aydın @hallederiztamam hesabı:

“Bu ülkede en ırkçı en faşist topluluk Alevilerdir. İnançları tıpkı Yahudiler gibi ırkla geçer.

Tekfircileri kıskandıran ‘düşkünlük’ mekanizmaları vardır.

<https://x.com/hallederiztamam/status/1960283517708914981>

7 bin beğeni